

ELSEVIER SENIOREN NIEUWSBRIEF

ES NIEUWSBRIEF 95

Op bezoek bij...Louis Pet

Sinds november is Louis voorzitter van de VGEO. Tijd om hem beter te leren kennen. Het interview verloopt tegen de verwachting in alsnog via Zoom, dit keer niet wegens corona maar vanwege het noodweer – Louis in Leiden en de redactie in Amsterdam.

Was er een werkzaam leven vóór Elsevier?

Na mijn kandidaats natuurkunde in Utrecht stopte ik met mijn studie. Daarna werd ik bij wijze van vervangende dienstplicht – ik was dienstweigeraar – tewerkgesteld in de bibliotheek van de KNAW in Amsterdam, waar een grote wetenschappelijke collectie van tijdschriften en boeken wordt beheerd. Na mijn 18 maanden vervangende dienstplicht raakte ik bevriend met iemand die een groothandel in tweedehands meubelen had. Ik ging geregeld mee naar buitenlandse leveranciers en klanten. Ik bleef daar een paar jaar hangen want vond het best leuk. Toevallig stuitte ik in 1983 op een personeelsadvertentie in de Volkskrant voor een bureauredacteur bij Elsevier Science Publishers; de kans voor half afgestudeerden (zoals ook uw interviewer – HG). Ik werd het echter niet (wel Rolf van der Sanden, die er nu nog werkt als bureauredacteur – maar dit terzijde). Ik bleef kennelijk in hun kaartenbak, want werd een half jaar later gebeld door Frans Bruggeman (FB) om als freelancer aan de slag te gaan (“heb je zitvlees?” vroeg hij onder andere, haha). Zowel dat gesprek als de kennismaking met Bob Quanjier en Peter Tel waren heel informeel. Dus ik zei ja.

Hoe was je begintijd bij Elsevier?

In 1984 dus begonnen als freelancer;

in het begin werkte ik ook nog bij de meubelgroothandel; daar zat ik dan met manuscripten op schoot. Bob heeft mij ingewijd in de geheimen van de blauw-rode Bic pen. Ik deed vooral proceedings, een berg werk die supersnel af moest. Dat ging zo goed dat ik per 1-1-85 als bureauredacteur C (in schaal G) in vaste dienst kwam. Na een jaar werd dat bureauredacteur B, schaal I (“de grootste salarisstijging die je ooit zult meemaken”, volgens FB). In de loop van 1985 verhuisden we naar de derde verdieping Overmolen. Ik werd ook bij de sectie Chemical Physics ingezet. Ik herinner mij een kantoor met vijf bureaus, vier in elke hoek en één aan het raam, daar zat ik. In tegenstelling tot de groep van Peter Tel was het hier de gehele dag doodstil. Ze sloegen geen letter over in het manuscript, so to speak. Ik was ietsje minder precies, en kreeg best wel eens op mijn kop over een gemist streepje.

Hoe zag je verdere loopbaan eruit?

In 1988 kreeg ik dan eindelijk een ‘eigen’ tijdschrift, Physica C. Het had extreem korte publicatietijden en was gespecialiseerd in de pas ontdekte supergeleiding in keramische materialen. Uitgever was Peter de Châtel, een fijne man om voor te werken. Het blad groeide als kool en ik mocht na verloop van tijd zelf freelancers inhuren en zelfs een secretaresse. Al dat georganiseer, dat vond ik heerlijk (en

daar was ik goed in). Op de vijfde etage zat toen zetters Elset, en ik kreeg daar altijd voorrang voor elkaar. Ons snelste artikel – van submitte tot publicatie – was 1 week!!

In 1989 komt Jan Grijpma in beeld: op een goeie dag werd er een eendaagse training Projectmatig Werken door hem gegeven. Een paar maanden later belde hij: “kun je ff boven komen?” Daar zat hij met naast zich Henk Dekker, baas productie en bureauredactie. Wat bleek: zij zochten voor het nieuwe CAPCAS project een applicatiemanager. Na hun uitleg stond ik al in de startblokken om ja te zeggen. Toch een weekendje over geslapen, en overlegd met mijn vrouw. Ik had geen idee wat het inhield maar het was vast leuk. Ik deed het! De secties Physics en Materials Science waren stomverbaasd dat ik de bureauredactie verliet. De directie heeft zelfs nog een formele brief opgesteld waarin stond dat ik bij mislukken van CAPCAS terug zou mogen keren naar

mijn positie als bureauredacteur. Ik zorgde er dus wel voor dat CAPCAS ging lukken, haha.

Van CAPCAS heb ik zoveel geleerd. Niet alleen de techniek maar ook van de implementatie ervan bij de verschillende bureauredacties. Iedereen had er een mening over. Ik had veel contact met bijvoorbeeld Herman Spruijt. Die geloofde in dit soort projecten en keurde al mijn initiatieven goed. In tegenstelling tot mensen als Arie de Ruijter en Joost Kircz die fel gekant waren tegen de standaardisaties die de projectgroep voorstelde. Louis kan niet stoppen om over al zijn projecten te vertellen: eind 1993 een nieuw project o.l.v. Arie Jongejan en Peter van Hoof: PreCap op basis van de specificaties en ervaringen die Paul Mostert had opgedaan met TULIP. PreCAP productie werd uiteindelijk uitbesteed aan Saztec (nu SPI) op de Filipijnen, dat werd besloten nadat Joep Verheggen en ik een kortstondig bezoek aan Saztec in Manilla hadden

vervolg pag.2 >

IN DIT NUMMER

RELX geen last meer pandemie	2	Waar wonen onze leden?	5
Indexatie pensioen	4	Van de bestuurstafel	6
Ontkoppeling AOW	4	Beethoven geboren in Zutphen?	7
Elsevier - TULIP	5	Ab Pouwels overleden	8

afgelegd. In 1995 startte het Electronic Warehouse project, in samenwerking met IBM en o.l.v. Wim van Halteren. Ik leidde de Electronic Production Unit. Later werd ik General Manager van het Electronic Warehouse. Naar mijn mening was het CAP project volledig gefaald. De files die we moesten uploaden waren van te lage kwaliteit. En ScienceDirect (SD) werd door de Raad van Bestuur (Paul Vlek) gewoon commercieel gestart in 1997. Dus zijn we op basis van pdf's van pre-CAP files de database van SD gaan vullen. In de politieke wereld waarin ik verzeild raakte tussen directie en werkvloer voelde ik mij in die dagen niet meer thuis.

Jouw rol in het vertegenwoordigend overleg?

In 2008 werd ik voor de OR gevraagd door Frans Lekkerkerker. Vanaf de eerste dag deed ik dat met groot plezier, en nooit spijt van gehad. In die tijd was er een vast patroon: we kregen een adviesaanvraag omdat het moest, de OR had geen goed woord over voor de veranderingen, de directie besloot het toch door te zetten. Op advies van mijn vrouw bracht ik op mijn eerste OR-vergadering in: wat is eigenlijk de visie/positie van de OR bij adviesaanvragen? Dus werd ik voorzitter van de OR-commissie Visie. Er kwam wel steeds meer lijn in de aanpak van de OR – met als resultaat dat die steeds serieuzer werd genomen door de bestuurder. Binnen een jaar werd ik vicevoorzitter van de OR.

De pensioenkwestie: RELX wilde van de collectieve regeling af. Wij waren faliekant tegen. Na twee jaar 'loopgravenoorlog' kwam RELX ons toch tegemoet. Wij boden aan akkoord te gaan als iedereen de keus zou krijgen voor collectieve of individuele regeling. Wij gingen samen met RELX op zoek naar een geschikt fonds en dat werd PGB. Er was veel waardering van de directie voor de houding van COR en OR voor onze constructieve houding. Daar ben ik nog steeds trots op. Plotseling leek het of we bijna

overal de vrije hand in kregen. De UK directie vertrouwde ons, ook op andere onderwerpen. Mijn laatste jaren besteedde ik 100% van mijn tijd aan het voorzitterschap van OR en COR, en werd ik Special Delegate Workforce Engagement in de Europese ondernemingsraad van RELX. Op dit gebied werk ik nog steeds af en toe samen met Marike van Lier Lels, non-executive board member van RELX Plc.

Ik werk sinds mijn pensionering per 15 november jl. nog één dag in de week voor RELX, als adviseur op het gebied van (communicatie over) pensioenen – i.v.m. de grote verandering die er aan zit te komen – en ook over alternatieve arbeidsvoorwaarden bijv. i.v.m. thuiswerken (corona!).

Wat wil je kwijt over jezelf? Met wie spreken we eigenlijk?

Ik ben getrouwd met Liesbeth in 1989, en wij hebben 2 zoons. Mijn vrouw heeft net een grootse wetenschappelijke carrière achter de rug; zij is wereldwijd de hoogst gerankte vrouw op het gebied van luchtwegziekten. Onze jongens zijn beiden met een PhD bezig. Wij zijn vaak op onze zeilboot te vinden. Ik studeer weer natuurkunde als thuisstudie, uit interesse. Mijn drumstel staat even stil vanwege RSI. Hobbies genoeg.

O ja, en je bent sinds november onze nieuwe voorzitter – wat zijn je plannen met VGEO?

[De interviewer verklapt dat Louis al jaren op een schaduwlijst van het bestuur staat als beoogd voorzitter en dat regelmatig werd warm gehouden of hij nog geïnteresseerd was.]

In 2004 werd ik door Gerard Roza gevraagd om "iets leuks" te bedenken voor de viering van het tienjarig bestaan van VGEO. Dat werd een fantasierede over een postpensioen carrière voor gepensioneerden omdat de pensioenen steeds minder zouden worden. In 2021 kwam Henk van der Rijst met de uitnodiging om in

COMMENTAAR

Mijn commentaar in het decembernummer eindigde met een wat sombere opsomming van onheil dat ons te wachten zou kunnen staan in het nieuwe jaar. De voorlopige uitkomst van de toen opgesomde punten is gemengd positief en negatief. Het meest negatief is natuurlijk wat er gebeurde in Oekraïne. Veel mensen maakten zich zorgen over wat Poetin van plan was, maar dat hij het land daadwerkelijk grootschalig zou binnenvallen en niet alleen de omstreken gebieden in het oosten, hadden toch weinigen voorzien – ik in elk geval niet. We moeten onze hoop maar vestigen op voorzichtig optimistische geluiden van de onderhandelingsstafel in Turkije. De situatie daar heeft ook gevolgen die zich uitstrekken tot ons land, namelijk de energieprijzen die nog verder zijn gestegen nadat ze voor het uitbreken van de oorlog al ongekende hoogten hadden bereikt. De reacties van enkele van onze leden in de rubriek "Wat vindt u daar nou van?" op dit onderwerp waren echter opvallend gematigd (zie pagina 4).

Als positief kan de uitkomst van de formatiebesprekingen worden gezien, hoewel de nieuwe regering wel met een groot aantal problemen wordt opgezadeld, met aanzienlijke gevolgen voor de schatkist. Positief is natuurlijk ook dat we van de coronamaatregelen af zijn. De ongerustheid over de omikron-variant bleek gelukkig onterecht. Dat betekent ook dat we weer in staat zijn fysiek bijeen te komen op de ALV in Nijkerk, een half jaar na de vorige in oktober.

Het was eigenlijk de bedoeling dat deze Nieuwsbrief begin maart zou uitkomen. Door allerlei omstandigheden is dat niet gelukt – hopelijk gaat publicatie van het volgende nummer wel volgens schema. Dezer dagen zou de wetgeving voor het nieuwe pensioenstelsel door minister Carola Schouten naar de Tweede Kamer gestuurd worden. Daar hoop ik dan aandacht aan te kunnen besteden.

Jeroen Hogendorp

het bestuur plaats te nemen. Ik ben niet zo geschikt als secretaris of penningmeester, maar het voorzitten, speechen bij gelegenheden, sfeer bewaken, dat leek mij wel wat. Ik zie VGEO primair als sociaal netwerk voor oud-Elsevier collegae. Ik waak ervoor dat VGEO een club van klagers zou worden. Zie de presentatie van Laura Hassink op de laatste ALV en de geïnteresseerde interactie met de leden, waardoor zij het een fantastische bijeenkomst vond.

Frans Koning

HOOFDREDACTIE EN EINDREDACTIE: Jeroen Hogendorp
VORMGEVING: Jos Wachelder **BIJDRAGEN:** Jan de Waal, Tom ten Hoope, Willeke Casteren van Cattenburch, Paul Mostert
REDACTIEADRES: Rustenburgh 15, 1111 VD Diemen, Tel.: (06) 801 55 332
E-MAIL: redactie@vgeo.nl **WEBSITE:** www.vgeo.nl
VRAGEN OF MEDEDELINGEN? Als er veranderingen optreden, bijvoorbeeld door verhuizing of overlijden, kunt u dit kenbaar maken bij onze penningmeester Herman Engelen, Vechtensteinlaan 60, 3601 CL Maarssen. Tel: 0346-566350
E-mail: penningmeester@vgeo.nl
Voor zaken betreffende bestuur en organisatie kunt u contact opnemen met Paul Klein, Thierensweg 15, 1411 EW Naarden. Tel: 035-5389607,
E-mail: pagklein@planet.nl

LIDMAATSCHAP EN CONTRIBUTIE VGEO-leden betalen jaarlijks € 14,- contributie. Een vrijwillige verhoging van deze bedragen wordt zeer op prijs gesteld. Contributie s.v.p. overmaken op ING-rekening NL27 INGB 0000 100 802. t.n.v. Vereniging van Gepensioneerden Elsevier-Ondernemingen. Nadere informatie Herman Engelen, e-mail: penningmeester@vgeo.nl

DE VOLGENDE NIEUWSBRIEF VERSCHIJNT MEI 2022.
KOPIJ MOET UITERLIJK 11 MEI BINNEN ZIJN.

ELSEVIER SENIOREN NIEUWSBRIEF
ES NIEUWSBRIEF

Ceo Erik Engstrom

RELX heeft geen last meer van de pandemie

De resultaten van RELX in 2021 wijzen uit dat het bedrijf geen financiële gevolgen meer ondervindt van de coronapandemie. De omzet is vorig jaar zelfs sneller toegenomen dan voor de coronapandemie. Ook de divisie Exhibitions maakte na het verlies in 2020 in afgelopen jaar weer een kleine winst.

Corona had in 2020 een stevig negatief effect op de resultaten van RELX doordat de divisie die beurzen en conferenties organiseert, Reed Exhibitions, vrijwel geen evenementen meer kon organiseren. De jaaromzet van het hele bedrijf daalde daardoor in dat jaar met 9%, en de winst per aandeel met 15%. Maar in 2021 groeide de omzet bij Exhibitions weer met 44%. De andere drie divisies deden het ook goed: bij Risk nam de omzet met 9% toe, bij Science en Legal bedroeg de toename 3%.

De totale omzet van RELX kwam hiermee uit op omgerekend 8,5 miljard euro, een groei van 7%. Dat percentage ligt hoger dan voor het uitbreken van de pandemie. RELX rekent erop dat de groei van de omzet en winst ook dit jaar "boven de historische trends" zal uitstijgen. De stijging van de winst is nog iets harder gegaan dan de omzetgroei, omdat de kosten minder toenamen. De aangepaste operationele winst bedroeg vorig jaar omgerekend 2,6 miljard euro, een groei van 13%. Per aandeel bedroeg de toename 17%.

De goede gang van zaken was voor het bestuur van RELX aanleiding de inkoop van aandelen, die in 2020 was stopgezet, weer te hervatten. Het bedrijf is van plan om dit jaar voor 500 miljoen pond aan eigen aandelen in te kopen.

Wat vindt u daar nou van?

Hoge energieprijzen

Mevr. Willemsen, Velp

Daar maak ik me nog niet zo'n zorgen over, want ik heb een vast contract. Op termijn wil ik wel verder gaan besparen. We hebben net een nieuwe, zuiniger verwarmingsketel en we hebben eerder al meer maatregelen genomen, dubbel glas bijvoorbeeld, dus ons huis is vrij goed geïsoleerd. Voorlopig kijken we het even aan, hoe de nieuwe ketel het doet, die is pas een maand oud, en daarna zien we verder.

Dhr. Toet, Frankrijk/Amsterdam

Tja, het regent ook wel eens, daar kun je niet veel aan doen. Je moet in de uitgaven maar wat verschuiven zodat je het kunt betalen. Wat mijn huis in Frankrijk betreft heb ik weinig last omdat de energiekosten in de huurprijs verwerkt zijn en daar voorlopig niet veel aan verandert. Mijn vriendin in Amsterdam heeft er wel last van en daar moeten we kijken of we dat met bezuinigingen of zo op kunnen vangen. Aan maatregelen in verband met het klimaat begin ik ook nog niet, omdat ik geen huiseigenaar ben. Dus voorlopig zitten we met de gebakken peren, ook als je benzine gaat tanken bijvoorbeeld. Maar ik onderga mijn lot in gelatenheid en maak me er niet al te druk over.

Dhr. Moes, Obdam

Ja, dat overkomt je. Ik merk het nu nog niet, omdat de nieuwe periode bij mijn energieleverancier nog niet is ingegaan, maar ik denk wel dat het omhoog gaat. Ik denk nog niet aan besparingsmaatregelen, want we zijn sowieso zuinig met energie. Ons huis is al goed geïsoleerd. Naar verdere maatregelen zoals met warmtepompen heb ik nog niet gekeken, die zijn wel duur. Daarin loop ik niet voorop, laat ik het zo zeggen. Aan de

benzinepomp heb ik er ook niet zoveel last van, want als gepensioneerd maak ik weinig en kleine ritjes. Kortom, voorlopig valt het allemaal nog wel mee.

Mevr. Kempenaar, Amsterdam

Daar moet ik aan de ene kant een beetje om lachen, maar ik wordt er wel verdrietig van. Het is gewoon heel erg schrikken. Zoals het er nu naar uitziet ga ik bijna het dubbele betalen. In november is mijn oude contract afgelopen en nu zit ik op een variabel contract. Ik hoop dat de overheid daar nog iets tegenover gaat stellen, maar daar heb ik wel grote twijfels over. De thermostaat ga ik niet lager zetten, want ik zit met reuma en dan zou ik alleen maar meer klachten krijgen. Mijn huis is net twintig jaar oud en vrij goed geïsoleerd, dus daar kan op dit moment niet echt veel aan verbeterd worden. Vrienden van mij hebben een ouder huis en die zijn wel van plan zaken te laten aanpassen, in hun geval heeft het ook zin.

Dhr. Frugte, Schoorl

Dat is natuurlijk heel moeilijk. Voor mij speelt het nu nog niet omdat ik een vast contract heb. Ik weet nog niet wat de nieuwe tarieven voor mij gaan betekenen. Qua besparingen heb ik al wat maatregelen getroffen, zoals de kamertemperatuur wat eerder laag zetten. Voorlopig kijken we het nog even aan.

Dhr. Benthem, Putten

Dat zal wel gevolgen gaan hebben, want wij wonen in een oud landhuis dat moeilijk goed te isoleren is. Het heeft bijvoorbeeld geen dubbelwandige muren waarvan je de spouw kunt isoleren.

De interviews zijn gehouden op 23 februari door Jeroen Hogendorp

Uitgever van EW in Belgische handen

Uitgever New Skool Media, bekend van het blad EW Magazine (voorheen Elsevier), komt in handen van Roularta uit België. New Skool Media is een van de vier grotere bladuitgevers in Nederland. Deze overname is de volgende in een reeks waar een Belgische uitgeverij de nieuwe eigenaar wordt van een Nederlandse. De overgang van landelijke en regionale kranten naar DPG en Mediahuis in de afgelopen jaren is met name een voorbeeld.

Roularta is een familiebedrijf dat in 1954 is opgericht en ook een beursnotering heeft. Het geeft onder andere het tijdschrift Knack uit, een soort tegenhanger van EW, en enkele regionale kranten. Vorig jaar had Roularta al overnames gedaan in Nederland, zoals de uitgever van Plus Magazine

en eerder al het blad Landleven.

Volgens ceo Erwin van Luit draait New Skool Media relatief goed. Het is vorig jaar verder gegroeid en maakt winst. Maar de uitgever heeft de afgelopen jaren ook bladen moeten stoppen, samenvoegen en verkopen. Van Luit is blij dat Roularta de nieuwe eigenaar is geworden. "Het is een grote professionele uitgever die ons kan helpen bij het verder ontwikkelen van

onze titels. Roularta kan dat proces versnellen met investeringen en kennis", zo liet hij in december in het FD optekenen.

De transactie is nog onder voorbehoud van goedkeuring van de Autoriteit Consument & Markt (ACM), goedkeurend advies van de Centrale Ondernemingsraad en akkoord tussen de directie en de EW-Redactieraad.

Indexatie pensioen: druppel op een gloeiende plaat

De dekkinggraad van Pensioenfonds PGB per 31 december is nog iets beter uitpakend dan in het vorige nummer van de Nieuwsbrief werd verwacht, namelijk 111,5 in plaats van 111 procent. Voor PGB was dat aanleiding om de pensioenen met 0,23 procent te verhogen. Die verhoging valt in het niet bij de sterk gestegen inflatie.

De verhoging met nog geen kwart procent staat in schril contrast tot de ongekend hoge inflatie: in januari bedroeg die maar liefst 7,6 procent en in februari 7,2. Dergelijke hoge percentages hebben we niet meer gezien sinds begin jaren tachtig. Voorlopig lijkt er ook geen eind aan de prijsstijgingen te komen, zeker nu de energieprijzen nog eens extra worden opgejaagd door de Russische inval in Oekraïne.

112,9%

Dekkingsgraad

Misschien extra verhoging

Zoals in het vorige nummer is beschreven, bestaat er nog een kans op verdere verhoging. Later dit jaar wordt namelijk een wetsvoorstel in de Tweede Kamer behandeld om pensioenfonds tot te staan al te beginnen met indexeren van een dekkinggraad van 105 procent. Voor dit voorstel is een Kamermeerderheid te vinden. Maar het is dan niet meteen gezegd dat PGB van deze mogelijkheid gebruik zal maken. Het bestuur en het Verantwoordingsorgaan zullen zoals altijd kijken naar de belangen van alle deelnemers. En extra indexeren mag dan goed zijn voor gepensioneerden, het gaat ten koste van de andere deelnemers. Economen noemen het "geld uitdelen dat er niet is" en "een greep in de kas door de ouderen".

Daar komt bij dat de situatie op de financiële markten onzeker is geworden door de oorlog in Oekraïne.

De aandelenkoersen zijn flink onderuitgegaan, ongeveer 16 procent sinds begin dit jaar. Maar de rente is na aanvankelijke een daling weer gestegen (zie grafiek). Hierdoor is de beleidsdekkinggraad van Pensioenfonds PGB eind februari naar 112,9 procent gestegen.

Hoge energierekening

Het blijft dus afwachten of er een verdere verhoging in het verschiet ligt. En dan nog zal zo'n verhoging niet in de buurt komen van de feitelijke inflatie. Met name de energiekosten rijzen de pan uit. Het Centraal Bureau voor de Statistiek kwam in februari met de verwachting dat de energierekening voor het gemiddelde huishouden dit jaar met 86 procent zal stijgen. De regering heeft aangekondigd compensatie te gaan bieden door de energiebelasting te verlagen, plus extra maatregelen voor de laagste inkomens. Maar die compensatie staat niet in verhouding tot de buitengewone toename die het CBS voorziet.

Koopkrachtdaling

In maart kwam het Centraal Planbureau met de nieuwste ramingen voor dit en volgend jaar. Daarbij zijn de gevolgen van de Russische inval in Oekraïne ook meegenomen, hoe moeilijk die ook zijn in te schatten. In het meest waarschijnlijke scenario zal de inflatie dit jaar uitkomen op 5,2 procent, met als gevolg een achteruitgang in koopkracht van 2,7

Directeur Pieter Hasekamp CBS

procent. Dit was voor de regering aanleiding om meteen met plannen te komen om de achteruitgang te dempen. Van alle kanten stond het Kabinet onder druk om direct al met maatregelen te komen en niet te wachten tot de voorjaarsnota. Hoewel het streven was om vooral de laagste inkomens tegemoet te komen, bleek dat niet goed haalbaar in verband met beperkte mogelijkheden tot aanpassing van de belastingen. Daarom gelden de belangrijkste veranderingen voor iedereen, ook voor de hoogste inkomens. Zo zal per 1 juli de btw op gas en energie dalen naar het lage tarief van 9 procent, en op 1 april wordt de accijns op benzine en diesel verlaagd. Voor de laagste inkomens wordt de tegemoetkoming in de energiekosten verhoogd van 200 naar 800 euro. Directeur Pieter Hasekamp van het Planbureau verwacht toch een dreun in hun portemonnee omdat zij een nog groter deel van

hun inkomen kwijt zullen zijn aan energie, en bovendien vaak in slecht geïsoleerde huizen wonen en geen reserves hebben voor energiebesparende maatregelen. Een week na het CPB liet De Nederlandsche Bank bij monde van directeur Klaas Knot weten voor dit jaar een inflatie van maar liefst 7,2 procent te verwachten. Dat belooft dus niet veel goeds voor de koopkracht.

Directeur Klaas Knot DNB

'Ontkoppeling' van de AOW

Een van de plannen van het nieuwe Kabinet is het eenmalig verhogen van het minimumloon. Het voornaamste doel van dit plan is het bestrijden van armoede. Er zijn te veel banen die zodanig slecht betalen dat er eigenlijk niet van rond te komen valt, bijvoorbeeld als postbesteller of logistiek medewerker in distributiecentra. Juist om deze reden was onderdeel van het plan om de AOW niet mee te laten stijgen met deze eenmalige verhoging. Ook al omdat dat jaarlijks bijna vier miljard euro extra kosten met zich mee zou brengen. De gebruikelijke jaarlijkse verhoging van de AOW met de kosten van levensonderhoud staat los van het plan, die blijft gewoon in stand.

De inkt van het regeerakkoord was nog niet droog of de oppositiepartijen van links tot rechts grepen dit plan aan om te spreken van een ontkoppeling van de AOW die absoluut ongedaan gemaakt moest worden. Over het eigenlijke doel van het plan werd niet gerept, ook al zou aanpas-

sing betekenen dat ook ouderen met een goed pensioen een hogere AOW tegemoet zouden kunnen zien. Hoezo armoedebestrijding? Hier zien we de opportunistische kant van het politieke spel: in de ogen van de meeste oppositiepartijen deugt een plan van de regering in beginsel al niet, maar eventueel zou ermee kunnen worden ingestemd, indien men op een ander punt zijn zin krijgt. Zo wou JA21 in ruil voor instemming strengere maatregelen op het gebied van immigratie. Probleem voor de coalitie is dat zij in de Eerste Kamer bij lange na geen meerderheid heeft, slechts 32 van de 75 zetels. De uitkomst kan zijn dat het hele voorstel voor een hoger minimumloon wordt ingetrokken. Ook belangenorganisaties voor ouderen, in het bijzonder de Koepel Gepensioneerden, sprongen met veel animo op deze kluit. Ontkoppeling van de AOW was een schande. Voornaamste argument is natuurlijk het jarenlang niet indexeren van de pensioenen. Maar is verhoging van de AOW de oplossing van dat probleem?

Over de "Elsevier van analoog naar digitaal" serie

Dit is het tweede artikel in een reeks waarin ik wil vertellen hoe Elsevier de overgang heeft gemaakt van een grote wetenschappelijke uitgever waarin alles draaide om papier en print, tot een moderne en grote elektronische aanbieder van wetenschappelijke data en allerlei bijbehorende diensten. [PM]

TULIP (The University Licensing Program)

In het begin van de jaren 90 van de vorige eeuw worstelden zowel bibliotheken als uitgevers met de "elektronische toekomst". In die tijd werd het duidelijk dat massale distributie van CD-ROMs en gebruik van CD jukeboxes niet haalbaar was met de groeiende hoeveelheden tijdschriften en artikelen, maar er was geen zicht op hoe zo'n toekomst er dan wel uit zou moeten zien. In die tijd stonden bibliotheken en uitgevers lijnrecht tegenover elkaar, maar dat ze ook niet echt zonder elkaar konden stond ook buiten kijf.

In de lente van 1991 waren er twee meetings van de Coalition of Networked Information (CNI) waarin vertegenwoordigers van een twintigtal grote Amerikaanse universiteitsbibliotheken en Elsevier Science o.l.v. Karen Hunter, strategiedirecteur, discussieerden over een proefproject. Als voorstel werd geopperd dat als 10-15 bibliotheken een gezamenlijke aanpak overeen konden komen met het vrijmaken van bibliotheek-staf en systemen, dan wilde Elsevier investeren in een pilot-project om tijdschrift artikelen elektronisch beschikbaar te maken en de distribueren. Bibliotheken zouden deze informatie dan in hun systemen laden en binnen de campus beschikbaar maken voor staf en studenten. Distributie van Elsevier naar de bibliotheken zou plaatsvinden via een nogal nieuw medium, het Internet (toen nog met een hoofdletter I geschreven) in plaats van met CD-ROMs zoals met ADONIS.

Dit was het startschot van TULIP, waarin initieel een infrastructuur werd bedacht en uitgewerkt om een en ander te verwezenlijken met een klein Elsevier team bestaande uit Karen Hunter, overall program lead, Jaco Zijlstra, business/communication lead, en ikzelf als technical lead. Een speciale leverancier gespecialiseerd in image scanning (Crossaig in Schotland; toentertijd toeleverancier van Embase), een netwerkspecialist (Engineering Information in New Jersey, nu onderdeel van Elsevier), en per universiteit één of twee medewerkers, maakten daar ook deel van

uit. Uiteindelijk waren er negen leidende universiteiten die deelnamen: Carnegie Mellon University, Cornell University, Georgia Institute of Technology, Massachusetts Institute of Technology (MIT), University of California (all campuses), University of Michigan, University of Tennessee, University of Washington, and Virginia Polytechnic Institute and State University.

Voor het project werd materiaalwetenschap (material science) gekozen omdat in die discipline onderzoekers al langer werkten met "zware" werkstations, en er was een voldoende groot corpus van frequent geciteerd materiaal binnen Elsevier en geïnteresseerde faculteiten. Elsevier en Pergamon (toen net geacquireerd) publiceerden de 43 belangrijkste tijdschriften in materiaalwetenschap.

We hoefden gelukkig niet helemaal van nul af te beginnen. De infrastructuur en productie werden deels gebaseerd op het oorspronkelijke ADONIS formaat en procedé (zie de vorige VGEO Nieuwsbrief). Technisch gesproken was er sprake van gescande pagina images (zwart-wit gescand om opslag en transmissie te sparen; kleur scannen was namelijk heel duur, en PDF bestond nog lang niet). Die images werden ge-OCR-ed (Optical Character Recognition) om de ruwe tekst te verkrijgen zodat universiteiten artikelen konden doorzoeken. Tevens werd bibliografische data (titel, auteurs, abstract, etc.) van ieder artikel toegevoegd.

Alle artikelen werden in Schotland vanaf het gedrukte issue gescand, en de verkregen files werden wekelijks op CD-ROM "gebrand" en per koerier naar New Jersey gestuurd. Daar werden ze als "TULIP datasets" op een zogenaamde FTP server geladen. Universiteiten hadden een proces via file transfer waarmee ze wekelijks die datasets ophaalden. Deze oplossing van CD-ROMs per koerier werd verkozen boven directe netwerk transfer vanuit Schotland naar New Jersey aangezien we hadden berekend dat met de toenmalige netwerkcapaciteit

teit we de Atlantische Oceaan aardig konden opwarmen, in elk geval was trans-Atlantische file transfer veel duurder dan CD-tjes opsturen.

De voorbereidingen en inrichting van alle componenten aan de Elsevier-kant (inclusief partners) namen heel 1992 in beslag. Het officiële project startte in januari 1993 met de hele 1992 jaargang als back file, en had een looptijd van drie jaar tot en met 1995, waarin meer dan 500.000 pagina's (ca 55.000 artikelen) waren gescand.

Toentertijd waren die 55.000 artikelen een enorme hoeveelheid qua opslag en file transfer, maar TULIP legde wel de basis voor ScienceDirect met eind 2021 ruim 19 miljoen artikelen uit

Reacties zijn welkom op paul.mostert@outlook.com

Paul Mostert werkte vanaf 1983 tot zijn pensionering in 2021 bij Elsevier Science aan allerlei projecten op het grensgebied tussen uitgeven en technologie. Hij heeft meegewerkt aan TULIP en was lid van de ScienceDirect en Scopus ontwikkelteams.

4.475 tijdschriften en 43.500 boeken.

Meer over wat de universiteiten ontwikkelden voor TULIP in het volgende artikel in de serie "Elsevier - van analoog naar digitaal".

Waar wonen onze leden?

Sinds de oprichting van onze vereniging is de landelijke spreiding van onze leden en donateurs voor het bestuur een punt van aandacht geweest. Hoewel de initiatiefnemers destijds, met name Ton Boogers, uit de Amsterdamse vestiging afkomstig waren, werd er steeds op gelet ook andere locaties van "Elsevier Ondernemingen" erbij te betrekken, met name het oosten van het land. In zijn niet gepubliceerde Herinneringen schrijft Ton Boogers dat in 2002 van de 350 leden er 52,3 procent in Noord-Holland woonden, gevolgd door 9,4 procent in Zuid-Holland.

Op bijgaande kaart is te zien dat de concentratie in Noord-Holland nog steeds erg groot is. In Amsterdam en omstreken is de onderliggende kaart door de vele locatie-pinnetjes niet meer te zien. In het buitenland wonen 13 leden, die zijn op de kaart buiten beschouwing gelaten. In het oosten van het land, dat wil zeggen ten oosten van de lijn door Den Bosch, wonen 81 leden, in het westen 243. In het oosten is duidelijk een cluster rond Doetinchem waarneembaar, maar die valt in het niet bij het grote cluster rond Amsterdam.

Wegens persoonlijke omstandigheden deze keer geen vervolg van de herinneringen van Willeke Casteren van Cattenburch aan het Elsevier-verleden, maar een andersoortige bijdrage.

Cosey

Hoe kater Cosey mijn leven verrijkte tijdens de corona-pandemie.

We schrijven maandag 9 maart 2020. Ik sukkelde al een half jaar met mijn poes Marijn. Ondanks de goede zorgen van dierenarts en weekenddienst in Meerssen, zag ik in dat het zo niet langer ging. Met zwaar gemoed belde ik dierenarts Joyce om Marijn thuis te laten inslapen. Tijdens deze sessie liet ik haar weten op termijn open te staan voor een nieuwe huisgenoot. Drie dagen later belde zij om een schrijnend geval van een getraumatiseerde kater aan mij voor te leggen: dinsdagmorgen overleed het baasje van Cosey aan een hartaanval en de kater was in huis tijdens de reanimatie. Sindsdien komt hij niet meer onder de bank vandaan. Het "toeval" wil dat ik die morgen in Nuth ben en zelfs langs het huis van Cosey kom. Ik besluit een en ander te combineren en meld me bij de buurvrouw die ook Marc, de zoon van het baasje van Cosey, inmiddels heeft ingelicht. Bij binnenkomst verdwijnt Cosey meteen onder de bank en aan de keukentafel krijg ik van Marc het hele relaas te

horen. Hoe Cosey acht jaar eerder bij hem werd geboren, als jong katertje het leven van zijn vader opvrolijkte, die kort daarvoor zijn vrouw met zware dementieverschijnselen had moeten laten opnemen. Ik in tranen om het verlies van mijn poes en Marc om het verlies van zijn vader.

Op 17 maart komen Marc en vrouw Katharina Cosey bij mij brengen. Cosey wordt geïnstalleerd in de hobbykamer in het souterrain waar hij het rijk alleen heeft. Ik zeg toe dat ze altijd welkom zijn om Cosey te bezoeken. Inmiddels slaat corona in alle hevigheid toe en het is nog nooit zo stil geweest in en om het huis.

Ik probeer Cosey naar boven te lokken door steeds het voerbakje een trede hoger de plaatsen. Hij eet gelukkig wel en die maand krijg ik steeds langer iets meer van hem te zien. Echter bij ieder geluid of als de bel gaat, rent hij meteen naar beneden, springt bovenop de boekenkast en verschuilt

De volgende onderwerpen kwamen ter sprake tijdens de VGeO-bestuursvergadering van 12 januari

De vergadering moest in verband met de coronamaatregelen helaas weer via Zoom gehouden worden. Bijgaande schermfoto geeft een impressie daarvan, waaruit mag blijken dat de sfeer er niet onder heeft geleden.

DE VORIGE VOORZITTER HENK VAN DER RIJST HEEFT CONTACT opgenomen met de VVG-PGB om zijn opvolger Louis Pet samen met Herman Engelen bij hen te introduceren en een ontmoeting met dat bestuur, speciaal met de nieuwe voorzitter Ernst Taris, in gang te zetten.

MET DE PENNINGMEESTER WORDEN DE LAATSTE DETAILS van het boekjaar 2021 en de begroting van 2022 doorgenomen. De begroting wordt goedgekeurd.

JEROEN HOGENDORP GEEFT EEN TOELICHTING over het publicatieproces van de Nieuwsbrief van december en het volgende nummer dat in maart zal verschijnen. Het proces verloopt steeds beter maar er blijven wat punten te verbeteren, vooral wat betreft het vermijden van haastwerk in de laatste week voor publicatie. Jeroen stelt voor een einde te maken aan de tweeledige publicatie op de website, met zowel een 'lichte' mail-pdf als een 'zware' print-pdf. Omdat downloaden van enkele megabytes tegenwoordig geen probleem meer is, wordt dit voorstel overgenomen.

WEBMASTER PAUL KLEIN MAAKT MELDING VAN een flinke verzameling foto's die door Ralph Lupton is ingebracht. Paul ontvangt regelmatig dergelijke bijdragen, maar meestal niet van die omvang. Paul vestigt nog eens de aandacht op de noodzaak van een back-up voor het onderhoud van de website, nu Jeroen Hogendorp daarvoor in beginsel niet meer beschikbaar is.

DE DATUM, LOCATIE EN VORM VAN DE KOMENDE ALV wordt besproken. Of een fysiek samenkomen in april al mogelijk is, is nog erg onzeker. Besloten wordt de ALV in principe op 20 april te houden. We hebben nog vijf weken om een definitieve beslissing te nemen en de zaal in Nijkerk te boeken.

zich in het uiterste hoekje. Ook mijn grote tuin heeft zijn belangstelling maar niet zonder chip! Eind april is het dan zo ver, hij mag gedoseerd naar buiten. Dat vindt hij geweldig maar schrikachtig als hij is komt hij - gelukkig - regelmatig binnen en gaat het liefst 's avonds op pad. Een keer maakte hij het wel erg bont, was om half een 's nachts nog steeds niet binnen. Toch maar naar bed... en ja hoor, om drie uur stond hij dan eindelijk bij de keukendeur.

Marc en Katharina komen die mooie zomer diverse keren langs om Cosey en mij te bezoeken op het terras, maar iedere keer verstopt hij zich en

laat zich niet zien. Voor hen heel sneu maar wij hebben dan toch een gezellige middag samen.

Zo bezorgt Cosey mij tijdens de zware lockdown-periode niet alleen de nodige afleiding maar brengt tevens een nieuwe vriendschap in mijn leven.

Naschrift: een verkorte versie werd opgenomen in bijlage In Memoriam van dagblad De Limburger van 28 oktober 2020, na een lezersoproep "Als het baasje dood is".

Reacties: fam.casteren@home.nl

Beethoven geboren in Zutphen?

Het is januari 2022. In een gesprek met mijn pianoleraar Mattheus Smits komt naar voren dat Beethoven mogelijk niet in Bonn is geboren, maar in Zutphen. Dat verrast mij. Indien dit waar is dan zou deze fenomenale componist van Nederlandse oorsprong zijn en niet van Duitse.

Dat ga je dan nazoeken op internet, en je vindt de volgende gegevens.

In het nieuws is dezer dagen nogal eens iets te lezen over Ludwig van Beethoven. Dat heeft ermee te maken dat de viering van zijn 250ste geboortedag in 2020 wegens corona geen doorgang kon vinden. Vele concerten zijn daarom uitgesteld. Het zal de oplettende lezer overigens niet ontgaan dat zijn naam 'van Beethoven' is, en niet 'von Beethoven'. Dit komt omdat zijn voorouders uit Vlaanderen afkomstig waren.

Beethoven zou geboren zijn op 16 december 1770 en zijn overleden in Wenen op 26 maart 1827. In de loop der tijd is nogal eens getwijfeld aan Beethovens geboortjaar en zijn geboorteplaats Bonn. Zelf twijfelde Beethoven aan het geboortjaar 1770 en hield het op 1772.

In een publicatie uit 1835 van ene W. van Marsdijk staat geschreven dat Ludwig van Beethoven is geboren in 1772 in Zutphen in de herberg 'De Fransche Tuin'. Over 'De Fransche Tuin' is helaas niets meer te vinden. In 1836 schijnt deze herberg te zijn verdwenen.

Hoe het precies zit volgens een jeugdvriend van Beethoven Franz Gerhard Wegeler is opgetekend in diens boek 'Bibliografische notities over Ludwig van Beethoven'.

In Bonn bevindt zich een uittreksel uit het doopboek van de Rooms Katholieke Reminigiuserkerk uit 1870. Beethoven had Franz Gerhard Wegeler, toen professor in de medicijnen, gevraagd om een certificaat van het doopbewijs voor hem te regelen

omdat hij dit nodig had in verband met zijn voornemen in het huwelijk te treden met Therese Malfatti. Naar wordt aangenomen had Beethoven voor haar het bekende 'Für Elise' gecomponeerd. Dat huwelijk met Therese Malfatti is niet doorgegaan, maar het doopbewijs is wel geleverd en bewaard.

Hierin wordt de doopdatum (17 december 1770), de namen van Beethoven (Ludovicus), en die van zijn vader (Joannes van Beethoven) en moeder (Helena Keverich) genoemd. Het document is afgegeven op het gemeentehuis van Bonn op 2 juni 1810 ter bevestiging van zijn doop.

Het is inderdaad mogelijk dat de vader van Beethoven in de jaren zeventig in de Hanzestad Zutphen is geweest. In die stad werd jaarlijks in augustus een jaarmarkt gehouden, waar ook vader Beethoven met een muziekgezelschap wel naar toe getrokken kan zijn om in zijn onderhoud te voorzien. Gedurende die jaarmarkt zou Beethoven in de herberg 'De Fransche Tuin' geboren zijn. Het is begrijpelijk dat Beethoven niet in Zutphen gedoopt is omdat het moeilijk was om Rooms-Katholieke kinderen te dopen in het Protestantse Zutphen.

Al in 1841 vermeldt A.J. van der Aa dat 'Zutphen is de geboorteplaats van de beroemde componist Ludwig van Beethoven'. In het Algemeen Handelsblad van 8 augustus 1886 is het hele verhaal over de geboorte van Ludwig van Beethoven nog eens uitgebreid na te lezen, maar zonder eindoordeel.

Conclusie: We zijn er nog niet uit. Spannend is het wel, maar waar zijn nog meer bewijzen te halen?

Wellicht komen we er dit jaar uit want dan wordt Beethovens 250ste geboortedag (alsnog) gevierd.

Jan de Waal
j.waal96@chello.nl

Mijmeringen

De column van Willeke van Cattenburch in het vorige nummer van deze Nieuwsbrief van vorig jaar riep bij mij nostalgische herinneringen op. Voordat ik mijn verhaal vertel, is het goed te weten dat ik zeker niet zo geordend ben als mijn echtgenote. In ons ordentelijk huishouden is mijn werkkamer een chaotische uitzondering. Aan onze kinderen merk je goed van welke kant zij met de betreffende genen zijn begenadigd. Afijn, u bent gewaarschuwd als u mijn mijmeringen leest.

Ik herinner me dat er tijdens het verblijf van mijn afdeling in Jan van Galen II speciale budgetten waren voor het verstevigen van de onderlinge verbondenheid. Mijn afdeling had in die tijd veel gelijkenis met de Verenigde Naties, zowel qua nationaliteit als qua huidskleur. Ondanks de problemen in het Midden-Oosten werkten een Israëli probleemloos samen met een Egyptenaar. Mijn steun en toeverlaat in die tijd waren een collega met Surinaamse roots en een afkomstig uit Indonesië; dat gaf ook allerlei culinaire mogelijkheden. Zo gebeurde dan ook af en toe dat – na werktijd – de afdeling werd omgebouwd tot een soort internationaal restaurant, waar diverse speciale gerechten werden geserveerd; hetgeen de onderlinge band zeker versterkte.

Zo zijn we ook een keer als afdeling met een bus op reis gegaan. Het programma werd samengesteld met gebruikmaking van afbeeldingen uit de strip Asterix en Obelix. Iedere medewerker kreeg een afbeelding uit de strip toegewezen en maakte aan de hand daarvan een activiteit voor die dag. Je denkt, dat wordt niks maar achteraf bleek dit idee enorm aan te slaan. Jammer genoeg ben ik door mijn (eerder aangehaalde) slordigheid dit fröbelwerkje kwijtgeraakt, maar het feitelijke uitstapje staat me nog helder voor de geest. De bus startte in Amsterdam met als eerste bestemming Enkhuizen, voor een uitgebreide koffiestop. Daar in de haven lag de boot naar Starum (Stavoren) al

klaar om ons over het IJsselmeer te vervoeren, de chauffeur van de bus moest dus noodgedwongen in z'n eentje verder over de Afsluitdijk. In Starum was de tweede stop, tevens het moment om op de bus te wachten die ons verder zou vervoeren o.a. door Gaasterland en naar het nabij gelegen Makkum, alwaar wij van nabij konden aanschouwen hoe het wereldberoemde aardewerk aldaar tot stand komt. Tevens was het tijdens de lunch mogelijk diverse Fryske lekkernijen te proberen, zoals Dûmkes, drabbelkoeken en keallepoat (kalfspoten). De terugweg ging over de Afsluitdijk, langs de enkele huisjes die Kornwerderzand vormen (alwaar mijn echtgenote het levenslicht zag; haar vader was ingenieur bij de totstandkoming van deze dijk, maar dit terzijde). In West-Friesland werd een etablissement bezocht, waar de dag kon worden afgesloten met een gezamenlijk diner. De in deze omstreken wonende collegae namen daar van hun Amsterdamse collega's afscheid. Dit personeelsuitje lag nog lang op ieders lip, zeker ook de gekozen tafereeltjes uit de strip waar men menig collega in herkende.

Daarna was het volgens mij afgelopen met dit soort uitjes. Er kwamen fusies tot stand, waarbij we steeds weer verhuisden (naar de Keizersgracht, maar dat was misschien wel voordat we in het Jan van Galen kantoor terecht kwamen). Ik denk ook dat er in die tijd afscheid werd genomen van het informele contact en dat in de collegiale omgang meer commerciële aspecten hun intrede deden. Commercieel betekende ook vooral automatisering (lees de bijdragen van Jan de Waal en Paul Mostert in vorige en toekomstige Nieuwsbrieven). Het contact met klanten en met elkaar verliep via ponskaarten, toen floppydisks en uiteindelijk via volledig geautomatiseerde systemen. Vandaag de dag zijn de digitale contactmogelijkheden tussen mensen en collega's legio, maar ik kijk nog graag nostalgisch terug op de uitstapjes van vroeger.

Tom ten Hoope

Ab Pouwels 1931 - 2022

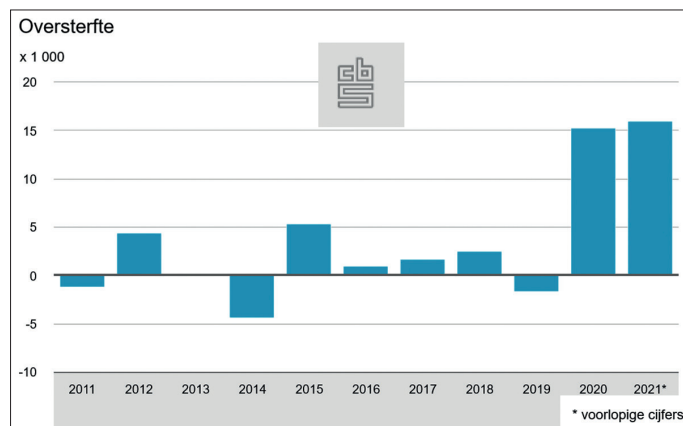
Ons bereikte het droeve bericht dat op 24 februari ons erelid Ab Pouwels is overleden. Ab heeft zeer veel betekend voor Elsevier, voor onze vereniging en voor de gepensioneerden van Elsevier-ondernemingen. Zijn benoeming tot erelid in 2012 bij zijn aftreden uit het bestuur van de VGEO was bepaald niet zonder reden. Ab Pouwels kwam in 1959 in dienst van de Noord-Hollandsche Uitgeversmaatschappij in de functie van bureauredacteur. Zijn eerste bestuurlijke functie begon in 1973 als lid van de Centrale Ondernemingsraad. Met een onderbreking van 1977 tot 1982 kwam hij in de COR op voor de belangen van de werknemers. De COR droeg hem in 1990 voor om zitting te nemen in de Raad van Deelnemers van pensioenfonds SPEO. Ook na zijn pensionering bleef hij daar lid van en kon zodoende de belangen van de gepensioneerden goed vertegenwoordigen.

In april 1998 was Ab toegetreden tot het bestuur van de VGEO, een functie die hij is blijven vervullen tot zijn terugtreden in april 2012. Hoewel hij in een interview in 2008 liet weten dat beide bestuursfuncties elkaar in feite

niet beïnvloedden, vond hij de overbruggende functie van groot belang voor beide partijen. In de kop van dat interview werd Ab dan ook zeker niet ten onrechte een bruggenbouwer tussen de belangen van SPEO en die van de gepensioneerden genoemd. Zijn grote kennis van pensioenen heeft hij met velen gedeeld en is aan velen ten goede gekomen.

Hoewel Ab de laatste jaren geplaagd werd door de ziekte van Alzheimer was hij toch in staat afgelopen oktober nog eenmaal de Algemene Ledenvergadering in Nijkerk bij te wonen.

Ook in 2021 veel meer oversterfte

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) bracht in januari de cijfers naar buiten over de zogeheten oversterfte in 2021. In dat jaar zijn 16.000 meer mensen overleden dan verwacht. Dat is nog iets meer dan de oversterfte in 2020, toen die 15.000 bedroeg. In beide jaren was corona daarvan uiteraard de oorzaak. In andere jaren, bijvoorbeeld in 2015 en 2018 is er ook oversterfte geweest, als gevolg van griepgolven, maar die was lang niet zo groot als in de afgelopen twee jaar (zie grafiek).

Gemiddeld was de oversterfte 10 procent, maar in de leeftijdsgroep 65 tot 80 jaar was die het hoogst, met 14 procent. In 2021 overleden net iets meer mannen dan vrouwen. Normaal

gesproken overlijden er juist meer vrouwen dan mannen omdat er meer oudere vrouwen zijn. De sterfte onder mannen was ruim 11 procent hoger dan verwacht, onder vrouwen 9 procent. In 2020 overleden ongeveer evenveel mannen als vrouwen.

WELKOM

Als nieuw lid heten wij welkom:
Mevr. B.S. (Brenda) Kaldenbach-Holtz,
Amsterdam (Elsevier Science)

IN MEMORIAM

De volgende leden zijn ons ontvallen:
Dhr. G. (Gerrit) Schuring, Heerenveen
Dhr. K. Michielsen, Broek in Waterland
Dhr. A.C. (Ab) Pouwels, Weesp